

Bilag 1.

Betænkning

afgivet

til Indenrigsministeriet af den til Undersøgelse af den danske Smørproduktions og Smørhandels Stilling nedsatte Kommission.

Indenrigsministeriet har i Skrivelse af 14de og 28de April d. A. opfordret Underbetegnede til at sammentræde i en Kommission for at tage under Overveielse, hvad der ad administrativ eller legislativ Veie kunde foretages for at sikke vor Smørproduktions og Smørhandels Stilling i det Hele, idet Ministeriet har henvist saavel til den overhaandtagende Konkurrence, som møder den nævnte Virksomhedsgren fra Udlandets Side, som ogsaa navnlig til den stærke Udvikling, som Produktionen her hjemme af Kunstsmør har taget, ligesom ogsaa til de Farer for vor Smøraffætning i Udlandet, navnlig England, der resultere af den omfangsrige Indførsel, som finder Sted til sidstnævnte Land af Kunstsmør fra de Lande, hvor Kunstsmørfabrikationen har antaget større Dimensioner.

Naagtet Kommissionens Arbejder endnu ikke har kunnet udstrække sig over det hele vidtrækkende Omraade, der saaledes er den anvist, har man dog troet allerede nu at burde afgive til Ministeriet Resultaterne af den nu afsluttede Behandling af Spørgsmaalet om, hvad der kan gøres imod Kunstsmørets Fremtrængen paa Smørmarkedet, hvilket Spørgsmaal man i Betragtning af dets store Betydning og under Hensyn til den Vægt, der i Ministeriets fornævnte Skrivelser er lagt paa denne Side af Sagen, først og hidtil udelukkende har bestjættiget sig med.

Efter de Oplysninger, Kommissionen har kunnet erhverve, er den nu hyppigst anvendte Fremgangsmaade med Produktion af Kunstsmør i sine Grundtræk den, at man tilveiebringer en Blanding af billige Fedtstoffer, som tilnærmelsesvis har samme Smeltepunkt som Smør, og skaffer denne Blanding en smøragtig Konsistens ved Kjærning med lynet Mælk (Emulsering) og en derpaa følgende pludselig og stærk Afkjøling. Af Fedtstoffer anvendes oprindelig kun Oleomargarin af Talg (Talg, hvoraf der er udfilt en Del Stearin og Palmiten), men nu ved Siden deraf Oleomargarin af Svinefedt, Neutral (raffineret Svinefedt), Sesam, Jordnød- og Bomuldsfrøolie og mange andre Fedtstoffer. Fremstillet paa denne Maade har Kunstsmøret væsentlige Fortrin for Anvendelsen fremfor Talg og Svinefedt, og nærmer det sig Smør paa mange Punkter, men nogen Forverling vil endnu ikke kunne finde Sted, da Smag og Lugt og navnlig Manglen paa Farve strax vil vise Oprindelsen. For at bøde derpaa tilkættes derfor under Fabrikationen nu altid en rundelig Mængde Smørfarve og som oftest en Del Smør, og i samme Grad det Sme og Andet Her, bliver Sigheden mer og mer stoffende for Vægfølk.

Den paa denne Maade frembragte Vare har forskaffet sig en overordentlig Udbredelse snart i alle smørkonsumerende Lande og er bleven en særdeles farlig Konkurrent for det naturlige Smør. Blot tilnærmelsesvis nøiagtige Oplysninger om den samlede Produktions Omfang kunne, som Forholdene nu ere, ikke skaffes tilveie, idet de, der fabrikere